

Snabel- Posten

Nummer 4 2008

Pris 25 kronor

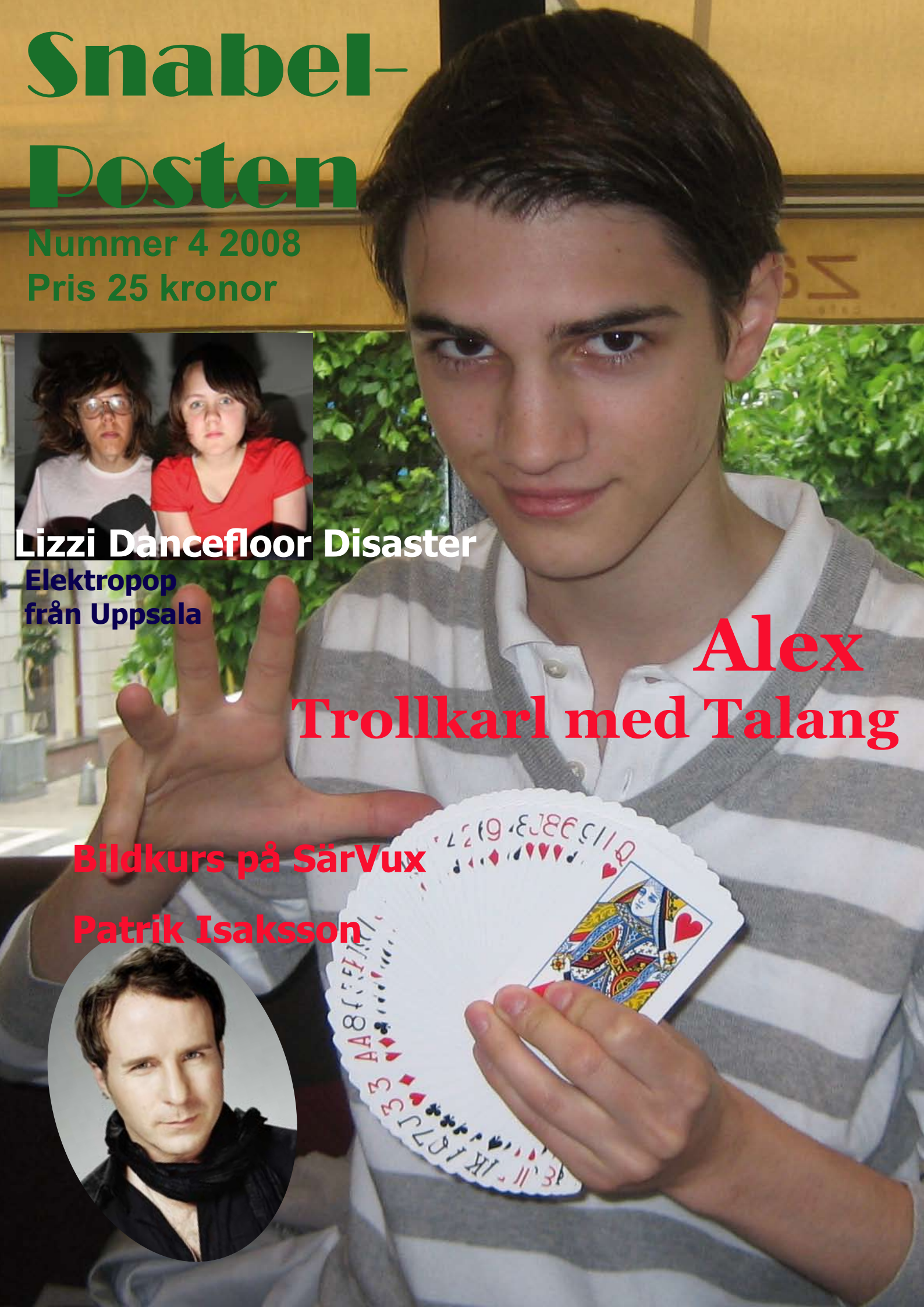
Lizzi Dancefloor Disaster

Elektropop
från Uppsala

Alex
Trollkarl med Talang

Bildkurs på SärVux

Patrik Isaksson

Välkommen tillbaks!

En ny årstid och ett nytt nummer av Snabel-Posten är här.

Nytt sedan sist är att vi skaffat oss en MySpace-sida. Där har vi fått många nya vänner.

Det nya numret innehåller en del tunga artiklar. Men även en del mer lättsamt. Till exempel en intervju med Alex från Talang 2008 samt ett besök på Cederbladskolans bildkurs. Dessutom har vi varit på Hugos och träffat Lissi Dancefloor Disaster (popgrupp från Uppsala).

Du som läser det här: Vi behöver din hjälp. Hjälp oss att sprida vår tidning. Visa den för vänner och bekanta. Vi behöver fler prenumeranter. För liksom tidigare gäller att

Himlen är gränsen!

Christer Arvidsson

Innehåll

Senaste Nytt.....	3
Alex trollkarl med talang.....	4
Patrik Isaksson.....	5
Jorden och planeterna.....	6
Bildkurs på Särvox.....	8
Ras som social konstruktion.....	10
Sommarvädret 2008.....	11
Varanen.....	12
Lissi Dancefloor Disaster.....	13
Lars Gullin.....	15
Ett norrländskt äventyr.....	16

Redaktion

Jonas Bennemark; Magnus Hedman; Johan Olsson Jonsson; Tati Palestro; Christopher Lundgren; Erica Westerlund; Magnus Sjöqvist; Mattias Persson; Josefin Tenefors; Natalia Georges; Christer Arvidsson.

Layout & redigering: Christer Arvidsson

Snabel-@

Knivstagatan 6
753 23 Uppsala
018-727 40 03

snabel-a@uppsala.se

<http://medlem.spray.se/snabelauppsala/index.htm>

Ansvarig utgivare: Mari Hålen

Åmynningens DV 018-727 71 57

Tryck:

Fenomentryck · X-O Graf Tryckeri AB

På gång

Fotoutställning på Stadsbiblioteket

Foto:
Erica Westerlund

Under kulturveckan och veckan där på, 11 till 23 november 2008, äger utställningen "Arbete pågår" rum vid Uppsala stadsbibliotek. Det är Erica Westerlund från Snabel-@ som har fotograferat i olika grupper inom Daglig verksamhet. Syftet med utställningen är att visa vad man arbetar med inom Daglig verksamhet.

Christopher Lundgren

Du vill väl läsa fler nummer av

Snabel-Posten

Kontakta Snabel-@!

Se redaktionsrutan nedan

Helårsprenumeration kostar 150:-
inklusive moms

DAGLIG VERKSAMHET
Kvalitetscertifierad enligt

Omslagsfoton: Erica Westerlund
Tobias Neselius
Peter Cederling

INVESTOR IN PEOPLE

SENASTE NYTT

MySpace

Vi har nu också blivit medlem i MySpace.
Där har vi många artister som vänner.
Vi har intervjuat ett band genom MySpace. Det var Those Dancing Days.
Vi har blivit vänner med Lissi Dan-
cefloor Disaster också som jag gjorde
en intervju med senast.
Men det är flera artister som har
blivit vänner med oss. Bland annat
Sanna Nielsen, Takida, Lars Winner-
bäck, Neverstore, Amy Diamond och
många många fler.
Vi har totalt 54 stycken vänner.
Det är säkert inte så många som vet
att MySpace är populärt bland mu-
siker och musikintresserade. Det är
ett sätt att få kontakt med en kändis.
Adressen är: [www.myspace.com/
snabelposten](http://www.myspace.com/snabelposten)

Jonas Bennemark

X-O Graf Tryckeri

Vi gjorde ett studiebesök på X-O
Graf Tryckeri som håller till i områ-
det Fyrislund här i Uppsala. Vi blev
mottagna av Mats.
Först visade han oss tryckeriet där
tryckpressarna trycker tidningar för
fullt. Sedan tog Janne, som är en av
delägarna, med oss på en visning till
ett rum där man förbereder för tryck.
Processen går i flera led. När kunden
skickar in sitt material till tryckeriet,
oftast digitalt, lagras det på en dator.
Via datorn görs en skanning så att en
maskin som gör trycket på tryckplå-
ten vet hur det ska se ut. När plåten
har åkt igenom den maskinen spolas
alla rester bort och sedan är plåten
redo att användas på tryckeriet.
Innan Janne skulle visa oss hur
trycket på tryckplåten görs fotade vi,
och eftersom vi använde blixten blev
detta en reaktion så skanningen gick
igång utan plåt.

Tryckplåten monteras i tryckpressen

När vi kom tillbaka till tryckeriet
fortsatte Mats att berätta om hur det
går till att göra ett tryck.
Eftersom jag känner Mats sedan
tidigare fick jag hjälpa till att trycka
igång, öka hastigheten och stänga av
pressarna då vi gjorde provtryck i de
stora tryckpressarna.
När man trycker en tidning trycks
fyra lager i färgerna: Cyan (blå);
Magenta (rosa); gult och svart.
Genom provtrycket kunde man
trycka ett lager i taget så vi fick fram-
sidan i fyra varianter, en av respek-
tive färg. Då vi provade att skriva ut i
svart skojade Mats och sa "Nu gör vi
ett riktigt svartjobb".

Christopher Lundgren

Ny singel @@@

Metallica : The Day That Never Comes

Det märks att Metallica har jobbat
länge i studion för att få till en ny
skiva och låt. Den nya låten "The
Day That Never Comes" börjar starkt
i samma härliga Metallicasound som
vi är vana att höra. Låten är bra. Me-
tallicas sound är det fortfarande inget
fel på. Metallica fortsätter också att
göra långa låtar. Deras nya låt är hela
8:01.

Men det är ett långt intro som jag
tycker förstör låten en aning.
Den är inte i klass med tidigare låtar
som "Fuel", "The Memory remains",
"The Unforgiven II", "Enter Sand-
man", "The Unforgiven" och "No-
thing Else Matters".

2003 kom deras senaste studioalbum
"St. Anger" ut. Vi får hoppas att nya
skivan, som kommer ut i septem-
ber, håller samma klass som deras
"Reload" och Metallica (The Black
Album") som jag tycker är deras två
bästa.

Jonas Bennemark

Elvis-kväll

Detta skedde i Parksnäcken halv åtta
en kväll i augusti. Världens ös alltså.
Han började med Heartbreak Hotel
från 1956. Det följde också många
klassiker, kända och mindre kända,
under kvällen.

Det var litet blandat. Först var det
50tals klassikerna som rockade,
därefter 60tals klassikerna och
sedan 70tals klassikerna. Det fram-
gick också att Elvis spelat in en del
folkmusik, något som inte jag vetat
om innan eller kanske vetat om, men
aldrig tagit till mig

Kent Wennman och killarna gjorde
att det blev en oförglömlig kväll. Den
kommer stanna kvar mycket länge
hos mig, och förmodligen i Chris-
topher och mamma också och i Johan
OJ, eftersom han också var med och
besåg en hel skön Elviskonsert med
duktiga musiker och solister. I slutet
av konserten var det allsång och alla
sjöng med i Elvisklassikern "Can't
help falling in love".

Magnus Hedman

KULTUR & NÖJE

Alex En trollkarl med talang

Text & Foto: Erica Westerlund

Alex är känd från TV-programmet Talang på TV4. Han deltog där 2008. Jag träffade honom i Kungsträdgården i Stockholm för en intervju.

Hur många år har du varit trollkarl?

Jag började 2003. Ungefär 5 år som jag har hållit på seriöst, men jag har alltid varit intresserad av det sedan jag har varit liten.

Är det bara trollkarl som du är eller är du nåt mer?

Nja det är magiker trollkarl, illusionist, entertainer. Man kan kalla det många olika saker.

Var någonstans har du varit och uppträtt?

Många olika ställen. Det började när jag var liten, från små barnkalas, sedan blev det större, företagsgig, teatrar. Café Opera har jag uppträtt på, utomlands, i TV. Så det är lite överallt.

Har du varit ute på turné?

Jag håller på med en turné just nu. Vi kör en talangturné, de har med några av de duktiga deltagarna från Talang och så åker vi runt i tjugoåtta städer i Sverige, så det är fullt upp.

Vilken är det roligaste föreställning du har varit på och uppträtt på?

Det är alltid roligt att sätta upp egna shower. Som på Intiman gjorde jag en helt egen uppsättning, det blev fullt hus. Sålde biljetter via Tinet. Det var en riktigt stor rolig grej. Talang var riktigt kul för det var TV och så där, det ses av många personer.

Vad är det roligaste med att vara trollkarl?

Det är nog att få folk att häpna och hajja till. Det är inte något vanligt de har sett utan det är en lite speciell underhållningsform. Det berör en på ett annat sätt, till exempel sång kan man relatera till. Men med magi så hoppar folk till och "hur gick det där till?" liksom. Det väcker barnasinnen och det är rätt kul.

Namn: Alexander Vasiliou

Född: 1990

Yrke: Trollkarl

Familj: Mamma, pappa och syster

Bor: Stockholm

Favoritdryck: Juice

Favoritdjur: Jag tycker om katter. De är väldigt fina, ståtliga och så där.

Kaniner är söta men de är lite korkade, men katter är fina.

Vad gör du annars när du inte uppträder eller håller på med trolleri?

Jag går i skolan på tvåan i gymnasiet, det blir sista året till hösten och sedan spelar jag squash som träning.

Hur var det att vara med i talang?

Det var jättekul. Det var verkligen en upplevelse utöver det vanliga. Att vara med i TV är alltid speciellt, det som visas i TV är det som blir bra. Det som sker bakom kulisserna är också väldigt kul med allt jobb.

Det är så mycket repetitioner och grejer som verkligen behövs för att få det bra så man lär sig otroligt mycket på det.

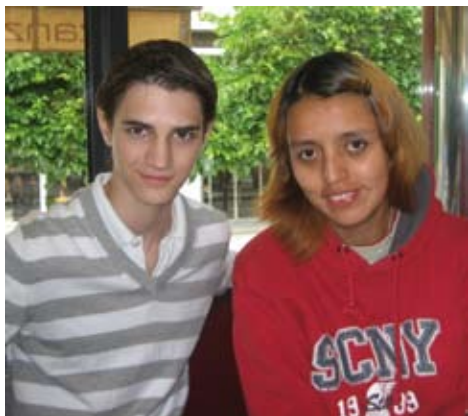
Hur kom det sig att du ville vara med i Talang?

Jag sökte till Talang 2007 men då kom jag inte med. När de började den här castingturnén inför 2008 års upplaga så ringde de upp mig och undrade om jag ville komma på casting, så sa jag "visst det kan jag göra". Så det var de som ringde upp mig den här gången.

Vad fick du göra först när du kom dit?

Då gjorde jag ett nummer där en sedel kom in i en citron som är ett stående nummer i min föreställning.

KULTUR & NÖJE

Är det här du vill satsa på, trolleri?

Mm absolut, det är det som jag satsar ett hundra procent på att köra på i framtiden och det går ju rätt så bra nu, så jag ser ingen anledning till varför jag inte ska fortsätta.

Vilka intressen har du?

Squash, trolleri, vara med kompisar, gå ut på fester, sitta på restauranger.

Har du några husdjur?

En kanin, det är min syrras.

Vad skulle du göra om du vann 10 miljoner?

Då skulle jag satsa på min karriär fullt ut och sätta upp en riktigt bra föreställning som spelades under en lång tid, det skulle jag göra.

Vilket tv-program tycker du om?

Jag tycker om Talang, jag tycker väldigt mycket om sådana som går på Discovery lite äventyrsprogram, dokumentärer.

Vilken är din bästa bok du har läst?

Jag läser inte mycket böcker alls. Jag läste en serie i sexan som hette Dragon Wall, som bestod av fyrtiotvå böcker som kom från Japan. En mangaserie. Den tyckte jag var väldigt kul. Annars så läser jag inga böcker alls.

Vad tror du att du gör om 10 år?

Om tio år så ser jag nog mig själv stå på de stora scenerna i Sverige och Europa och förhoppningsvis tar över vår käre Laberos plats här i Sverige, så det hoppas jag.

Vilken var din favorit i Talang?

Min favorit var Seth Engström, eftersom han var min kompis, också magiker. Annars tycker jag Johan Wellton, jonglören han var riktigt duktig. Han förtjänade att vinna.

Patrik Isaksson

Text: Jonas Bennemark

Foto: Peter Cederling

Började som 13 åring i hårdrocksbandet Riksnoja

Patrik Isaksson började spela musik som 13 åring och han slog igenom med låten "Du får göra som du vill". Han spelade i hårdrocksbandet Riksnoja när han gick i 8:an men slutade i bandet när han fick andra erbjudanden, och när deras basist började knarka.

Patrik Isakssons låtar handlar mest om kärlek. Han har samarbetat med bland annat Anders Glenmark, Joey Tempest, Marie Fredriksson, Dea Norberg och Helen Sjöholm.

Efter två år i Melodifestivalen är det osäkert om han kommer vara med igen

Att sjunga med Sarah Dawn Finer är fantastiskt roligt, hon är grym säger Patrik. Jag måste säga att jag har fått sjunga med de bästa sångrösterna i Sverige. Jag kanske kommer att vara med i Melodifestivalen igen.

Att min låt "Innan klockan slår" blev en låt till en reklamfilm var för att Pripps ringde upp mig och dom ville gärna göra en låt med mig. Så jag skrev en låt.

Det bästa genom dom senaste tio åren måste jag säga är att få komma ut i Sverige, Danmark och Finland.

När jag inte spelar så är jag med mina barn och min sambo Sofia på vårt lantställe i Dalarna. Att jobba med musik när man har familj funkade alldeles utmärkt

Släpper en ny skiva och åker på Höstturné

Patrik Isaksson släppte en ny skiva den 1 Juli. På den skivan så finns det bland annat fem duetter och en fin folkvisa med Kalle Moraeus och Bengan Jansson. Duetterna var med Joey Tempest, Marie Fredriksson, Sarah Dawn Finer och Helen Sjöholm.

I oktober gör Patrik Isaksson en sväng i konserthusen runt om i Sverige.

(Håll utkik kanske dyker han upp i din stad)

Till Uppsala kommer han 27 oktober.

Jorden & planeterna

Text: Magnus Hedman

Vi som bor och vistas på vår planet skall vara rädda, varsamma, aktningsfulla och beskyddande om allt levande såsom växter, människor och djur. Naturen har många saker som är bra, men också en del som inte är det. Som föroreningar, missväxt, sjökatastrofer, svält och annat elände som egentligen inte borde få finnas.

De fyra elementen är eld, luft, jord och vatten. Alla behövs för det skall kunna uppstå ett schysst och behagligt liv på denna planet, alla behövs. Eld kan dock orsaka stor skada på människor och djur och bebyggelse! Översvämningar sker ibland när det regnar väldigt kraftigt och vattenmängden blir för stor, exempelvis i dammar och sjöar, floder och hav, vilket inte vi kan styra helt och hållet utan det faller på naturen själv.

Detta är i många fall en vetenskaplig artikel, men den ger även sken att vara en historiekartikel. Jag fick en verklig god idé till att skriva när jag läste en bok som heter "Om jorden och om dess planeter".

Trevlig läsning!

Allt behövs

Alla människor behöver frisk luft för att kunna andas, klart och friskt vatten att dricka, men också för att bada däri.

Vi behöver kläder, varma som tunnare kläder, för att inte frysa. Skor behöver vi för att inte bli kalla eller blöta om fötterna. Det är bättre att ha varma fötter än isbitar till fötter.

Viktigast av allt är ändå att skydda huvudet. Det behöver vi bland annat till att fatta viktiga beslut och kunna räkna och massa andra goda egenskaper.

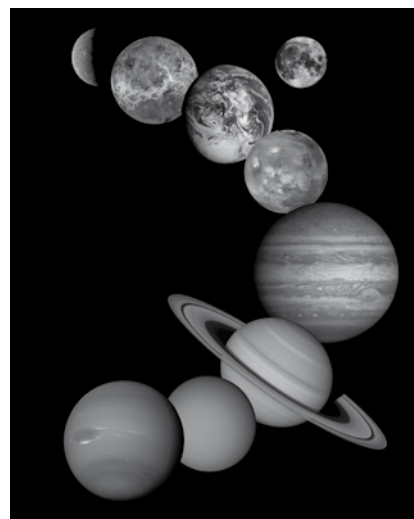
Så var rädda om er själva, men var minst lika rädda om era vänner. Att vi alla behöver en god natts sömn är väl ingen som inte vet, för man är mera skärpt och alert om man är pigg än om man skulle vara trött och ointresserad om vad som sker runt en.

Jordens bildades

Jorden bildades för 4,6 miljarder år sedan.

Solen och de nio planeterna bildades av ett moln av stoft och gas som roterade i rymden. Detta har fått forskare runt om i världen att tro att molnens centrum svalnade och drogs samman, och bildade solen. Gravitationen skulle ha slitit loss planeterna från resten utav molnet.

Andra "lärdade herrar" menar att solen bildats utav asteroider som förenades och bildade solen och planeterna..

Montage: Jet Propulsion Laboratory tagna av rymdskepp.
Uppifrån:
Merkurius,
Venus,
Jorden med månen,
Mars,
Jupiter,
Saturnus,
Uranus
Neptunus.
Den nionde planeten heter Pluto.

Källa: <http://photojournal.jpl.nasa.gov/catalog/PIA03153>

- Jorden kretsar runt solen med en hastighet av 29,8 km/sek
 - 70,8 procent av jordens yta består av vatten
 - Jorden är inte helt rund vilket hävdades så sent som förra århundradet, den buktar ut på mitten
 - Jorden roterar ett varv runt sin egen axel på 23 timmar och 56 minuter
- Det är därför vi har skottår vart fjärde år.

Jorden bildas

Klumpar av smältande klippblock flöt omkring i sjöar av sten, vilka ibland sjunker under ytan för att ombildas och därefter flyter de upp igen.

Atmosfären bildas. Jordskorpan tjocknade.

Det tog flera miljoner år för de vulkaniska gaserna att skapa atmosfären.

Jorden är en massiv bergrik planet. Tredje planeten från solen. Den är liten jämfört med Jupiter och Saturnus. Medan Jorden roterar ett varv runt sin egen axel per dag, roterar den ett varv runt solen per år. En måne roterar runt Jorden.

Från rymden ger jorden ett blått och lugnt intryck., men djupt där nere, under haven djupt under jordskorpan är jordens innandömen ett vitglödgat inferno.

Trots att den luft vi andas in till större del består av kväve är det syret som är den viktigaste gasen här på jorden. Den är livsviktig för allt levande på jorden såväl växter, människor och djur.

Kvävet åker tunnelbana vid in och utlandningen. Andra gaser som Aragon och koldioxid kommer inte ens upp till en procent.

Kartor

Kartor är ett hjälpmedel som är oss behjälpligt för att vi ska förstå jorden och hur den egentligen ser ut.

Tekniken att avbilda en runt klot på ett plant och slätt papper kallas projektion.

Med hjälp av flygfotografier kan vi göra kartor vilka är mer detaljerade än var man kunde göra tidigare.

I större utsträckning hjälper bilderna från satelliter oss att se hur jorden ser ut från rymden ur ett större perspektiv.

Jordens magnetfält

Jorden betar sig som en enda jättemagnet. Smält järn och nickel flyter i jordens ytterskorpa och alstrar en elektrisk ström, synnerligen intressant. Elektriciteten genererar ett magnetfält, vilken sträcker sig ut i rymden. Det kallas magnetosfären.

Jorden har två poler precis som en vanlig magnet. Då och då kastas polariteten om. Senaste gången det inträffade var för ca 700 000 år sedan, men ingen vet säkert varför polerna kastas runt sådär.

”Vi borde vara rädda om vår planet och inte behandla den illa genom att göra hål på såväl dess yttre som inre delar, genom att bomba, vilket kan leda till snöras, laviner och jordbävningar, vilka uppkommer av att man spränger i berg och dalar. Man skall behandla vår planet med värme och kärlek istället för hat med kallt stål däri”.

Jordskorpan omvandlas och växer till åsryggar på botten ute i de stora haven. När smältan stelnar bevaras det inbakade spår av jordmagnetismen. Jordens växlande polaritet kan avläsas i ett mönster på ömse sidor om åsryggen.

5 tips på vad man kan göra:

- Bygga starkare fartyg för att förhindra att inte klibbig och synnerligen skadlig olja läcker ut i vår miljö. Olja som läcker ut dödar djur och växter.
- Stinkande fabriker har en lång tid varit ett problem, vilket vi har ansträngt våra hjärnor med. Man tycker ju att dom spyr ut för mycket gift både i luft och hav, varför de snarast borde upphöra med sina utsläpp. Man behöver däremot inte skrota en hel fabrik bara för att den för med sig miljöförstöring. Detta måste stoppas. Jag har ett förslag: led avfallet via särskilda rör vilka leder till kammare där den skadliga gasen samlas upp och lagras.
- Av och till blir våra hav, kanaler och åar översvämmade. Då har jag en idé, varför inte sätta ut behållare ganska djupa sådana som tar upp det överflödiga vattnet, har ett filter som filtrerar vattnet så att man förhindrar att smuts och föroreningar finns i vattnet utan hamnar i behållaren istället.
- Vi borde genast upphöra med nedskräpningen av våra parker, gator och torg, det borde stå en skylt på varje papperskorg med följande meddelande: Lägg ert skräp i mig istället för att slänga det rakt ned på marken. Sopa upp all smuts och annat som borde vara i en papperskorg och inte utanför den.
- Ta sopsäckar och ge er ut och samla in tomglas och tombuteljer och lägg dom i säcken. I annat fall kan ju exempelvis ett djur skada sig på dess skarpa kanter och är det en hund kan ju han/hon få tasserna i kläm.

Allt det måste vi ta till oss, för det bästa vore om alla kunde leva i fred och harmoni med varandra! Vi stör inte djuren, de stör inte oss! Alla måste göra något för att den harmonin skall fungera.

Personligen tycker jag vi borde inrikta oss på flodernas och sjöarnas miljöförstöring och nedskräpning av skog och mark.

Naturligtvis skall vi ordna allt detta jag tagit upp. Men också det jag inte tagit upp, som att hålla våra vägar sopade och fina, stigar fria från rötter och stora kvistar som ligger i vägen och slutligen samla upp trädens löv så att dom ligger prydligt i högar.

REPORTAGE

Bildkurs på Cederblad

Text & Foto: Tati Palestro

**Jag har träffat Berenike Ström.
Hon jobbar som bildlärare på Särvux och håller till
på Cederbladskolan.**

Varje grupp består av tre till fyra elever. I gruppen, när jag var där, deltog Karin, Debbie, Anna och Maria. Lektionerna är en och en halv timme eller två timmar långa.

Vi jobbar med olika tekniker för att få pröva på olika saker, men vi jobbar också väldigt mycket med att blanda färger. Vi utgår från grundfärgerna gult, blått och rött, och så har vi svart och vitt också.

Och just för att man ska lära sig att förstå färg, hur färg fungerar. Att man inte behöver mer färger än dom för att kunna skapa alla färger.

Vi håller också på med sockerlösning som vi stänker färg på, då löser färgen ut sig.

Hur kommer dom på vad dom vill göra?

Ja, det kan ju vara inspiration från andra konstnärer till exempel eller från Internet, där hittar man bilder som andra konstnärer har gjort.

Och det kan vara att man hittar någon som man tycker om och man känner att den här skulle man vilja göra sin version av. Antingen att man verkligen försöker jobba med att hitta de exakta färgerna eller om man helt enkelt

Det kommer nya bilder som gör att man tänker ”nu vill vi sätta upp den här”. Då sätter man upp den och så tar man ner en bild som har suttit länge.

De får oftast sitta där ett tag. Och det är så roligt för att det är så många på skolan som kommer förbi som ser dom här.

De är väldigt positiva till det här. Vi får ofta höra att det är ett så fantastiskt arbete som eleverna gör, att vi borde komma ut mer. De undrar, är bilderna till salu?

Det är jättemånga som blir jättegglade av de här bilderna.

Kan man köpa bilderna av er, eller är dom inte till salu?

Det är elevernas egna bilder så det är ju eleven själv som har skapat bilden som bestämmer det.

Även om dom hänger i korridoren så ska alltid eleven ha tillbaka sin bild, det är ingenting som går till skolan utan det är bara att den visas upp. Det är eleven själv som bestämmer vad som ska hända med bilden.

gör en egen tolkning. Och sedan så kan man bli inspirerad av ett material man jobbar med. Collage där man river bitar, till exempel bitar av papper, silkespapper blandat med färg.

Vad gör ni med grejerna efteråt när dom är klara med bilderna?

Ja, ofta så hamnar dom ute i korridorerna här, där vi har som en ständigt pågående föränderlig utställning.

Tavlorna byts ut lite efter hand. Vi har ingen direkt vernissage och ingen speciell sluttid utan då och då byts tavlorna ut, en i taget så där.

'Ras' som social konstruktion

Text: Magnus Sjöquist

En vanlig uppfattning är att det finns grupper som 'svarta', 'vita', 'indianer' med mera, men stämmer det? Är ras verkligen genetiskt eller är det en social konstruktion? Är det bara på ytan? Här ska jag ta upp detta intressanta ämne så att ni förhoppningsvis får er en tankeställare.

Från vissa diskussioner och observationer av människor har jag börjat fundera på om det verkligen är vettigt att dela in personer i 'raser'. Visst kan man säga att en viss hudtyp gör att man tillhör en viss ras eller etnicitet för att använda en vanligare term idag. Detta är intressant, om man är av blandras, vad är man då? Hur långt tillbaka i släktleden måste man gå för att anses vara vit, svart eller vad det är?

Ofta verkar tänkandet med ras vara en ursäkt för att hålla upp privilegier. Som exempel på detta kan vi ta Sydafrika under Apartheid, USAs söder under slaveriet (som visserligen har avskaffats officiellt men inofficiellt kan man undra om det fortfarande finns), Européernas invadering av Sydamerika och andra ställen på planeten med mera. Detta tror jag kan bero på att man dels behövde tillgångar, men även kan en rasanke med en vit överhöghet ha spelat roll.

Jag har läst på Internet (böcker i PDFformat) att det finns större genetiska variationer inom olika grupper än mellan dem. Om detta stämmer skulle det betyda att kategorin ras till mycket stor del undermineras. För att ta ett exempel – jag har mer gemensamt genetiskt med min mamma än med en annan som kallas 'vit' på gatan.¹

Om man anses vara 'vit' och testar sig var man kommer ifrån, kanske man kommer fram till att släktingar långt bak kommer från Afrika och var vad vi kallar svarta. Om man inser detta, är man då vit eller är man en åttondels svart? Ifall det handlar om så lite är det då meningsfullt att kalla folk för svarta eller vita?

Ett problem är att man ofta jämför sig med andra och om man då ser att det finns skillnader mellan personer kan man felaktigt tro att det finns olika raser. Det kan med andra ord handla om en social och psykologisk mekanism som gör att vi kategoriserar personer i 'raser'. Om folk runt en tror att det finns raser så lär de ut det till sina barn, och så fortsätter det.

Detta tror jag beror på en brist i att tänka bortom det som kan ses med ögat. Ifall det krävdes mikroskop för att upptäcka penicillin, borde det inte då vara så att det kan användas för att analysera människor djupare?

Termen 'ras' används på olika sätt, vilket ger ett problem.²

Geografisk närhet kan spela större roll än 'ras'. Jonathan Marks (molekylär antropolog vid University of North Carolina-Charlotte) hävdar att personer i Östafrika liknar mer personer från västra Asien. Dessa personer liknar mer personer från västra Asien och är genetiskt mer lika dem då de är närmare varandra. Den stora variabeln för att bestämma biologisk likhet och skillnad är geografisk närhet enligt honom. Anledningen till detta är att personer parar sig med varandra och då visas en oföränderlighet som har funnits genom alla tider.³

Om man ser efter kan man se att det finns personer så vitt spridda i världen vars gener blandas, så man undrar om det verkligen gör att det är meningsfullt att kategorisera personer i raser.⁴

Inom olika grupper ('svarta', 'vita', med mera) finns det olika variationer. Kanske skulle man kunna kalla det 'mörkare svarta' och 'ljusare svarta' men det är att göra det för enkelt. Om denna variation finns, varför kalla det för svart eller vitt? Vidare kan man ändra utseende av klimat, till exempel bli uttorkad utan vätska under en längre tid. Med detta i minne kan man undra om det verkligen finns några 'raser'.

Om man gör en djupare undersökning kan man komma fram till att 'ras' är mycket flytande och vid närmare eftertanke meningslös.

Det handlar snarare om en social kategorisering än om en biologisk.

Dags att lämna kategorin 'ras' bakom oss.

² http://www.understandingrace.com/resources/pdf/myth_reality/long.pdf 13/6 - 2008

³ http://www.pbs.org/race/000_About/002_04-back-ground-01-08.html 16/6 - 2008

⁴ http://www.understandingrace.com/resources/pdf/myth_reality/long.pdf 13/6 - 2008

¹ http://www.pitt.edu/~machery/papers/The%20concept%20of%20race_machery_Faucher_%202005.pdf 13/6 - 2008

Sommarvädret 2008

Text & Foto: Christopher Lundgren

Det skiftande vädret kan vara en effekt av den globala uppvärmningen

Sommaren 2008 har generellt sett varit en bra sommar med mycket sol, och temperaturen har på sina håll varit uppemot 32 grader. Många har kunnat bada och varit ute mycket i det fina vädret. Efter värmeböljan i juli fick stora delar av landet dock regnväder. Under en dag i vecka 32 hade Halland fått omkring 100 milliliter regn, och det är mer regn än vad som brukar komma under en hel månad.

Dessa väderomslag med höga temperaturer och den stora mängden regn, har fått mig att tänka på de pågående klimatförändringarna. För de senaste åren har det blivit mer tvärsnitt från stekande hetta och torka till regn och stormar under somrarna, samt blöt snö eller regn och högre temperatur på vintrarna. Detta är enligt forskarna ett tecken på att jorden håller på att värmas upp. Anledningen till att temperaturen på jorden stiger är bland annat att fabriker släpper ut växthusgaser som koldioxid och att kemikalier läcks ut i naturen. Utsläppen är inte bra för varken miljön eller för de ekosystem som finns på jorden. När det blir varmare väder blir det mer torka i exempelvis afrikanska länder och landisarna på Arktis smälter då vattennivåerna stiger. Stigande vattennivåer gör att hela länder hamnar under vatten och torka gör att spannmål och annat som bönderna skördar inte kan växa. Dessa konsekvenser gör att folk hamnar på flykt, och jag personligen är oroad över det som håller på att hända.

Ett ljus i mörkret är dock att många länder år 2005 skrev på Kyotoavtalet, vilket betyder att länderna ska minska på utsläpp av så kallade växthusgaser. Lyckas alla länder klara sina mål - att minska sina utsläpp med omkring 50 procent - så blir inte konsekvenserna desamma som de annars kan bli.

Både före och efter Kyotoavtalet har FN:s klimatpanel IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) skrivit rapporter om den globala uppvärmningen, eller klimathotet som det också kallas. Från och med 2006 har IPCC skrivit ett flertal rapporter om konsekvenserna av detta och att mänskligheten står för 90 procent av klimatförändringarna.

Fy skäms människor!

En regning morgon på väg till jobbet

För att ha med lite kul i artikeln så är fredagen den 8 augusti en sådan dag som jag vill berätta om. Oavsett om vädret beror på klimatförändringar, eller om det nu inte gör det så var det en av de blötaste dagarna som jag har varit med om på länge. Och det var inte bara jag som var genomvåt, utan alla på redaktionen.

Redan när jag tittade ut genom fönstret där hemma, då jag nyss hade vaknat av det höga ljudet från väckarklockan, tänkte jag: "Vill inte jobba, vill bara stanna hemma och sova". Men jag kunde ju inte stanna hemma eftersom jag skulle jobba den dagen, så jag gjorde mig ovilligt i ordning och for till jobbet och blev som sagt totalt genomvåt. Även vissa av mina kollegor tänkte att de hellre ville vara hemma en sådan dag.

Bilderna är ett bevis för detta. Medan ena bilden visar hur regnigt det var ute, så visar den andra det provisoriska torkställ som vi hade gjort för att våra ytterkläder skulle bli någorlunda torra.

Varanen

Text: Mattias Persson

Varaner är en sorts stora ödlor, som påminner ganska mycket om drakar.

Det finns en del människor som tror att varanerna kan vara ursprunget till myterna och sagorna om drakar.

Namnet "varan" kommer av det arabiska ordet "waral", som betyder "titta sig omkring", varav det engelska namnet "monitor lizard".

Varaner reser sig ibland upp på bakbenen och tycks titta sig omkring.

Varaner av olika sorter finns i Afrika, Asien och Australien. Här följer en liten lista med varansorter med svenskt namn (ibland översatt från engelska) och det vetenskapliga namnet på latin:

Komodovaran, *Varanus komodoensis*
Nilvaran, *Varanus niloticus*
Stäppvaran, *Varanus exanthematicus*
Perentie, *Varanus giganteus*
Sandvaran eller Goulds varan, *Varanus gouldi*
Klippvaran, *Varanus albigularis*

I Australien kallas varanerna för "goannas".

Nästan alla varaner är rovdjur, de äter kött, och de är glupska. De största sorterna, till exempel Komodovaranen, som finns på den lilla ön Komodo i Indonesien, kan vara farliga eftersom de kan äta människor. Några olyckor med människor som har blivit dödade av varaner har rapporterats i olika nyhetsmedier (tidningar).

Alla varansorter, det finns ungefär nittio olika sorter (arter och underarter), påminner om vanliga ödlor, men det finns några tydliga skillnader:

De är bättre anpassade för jakt, med högre ämnesomsättning, vilket gör att de blir snabbare.

Somliga varaner har giftiga bakterier i munnen. Detta gör att när de biter ett byte, så blir det bitna djuret förgiftat, vilket gör att varanen inte behöver springa efter djuret, utan den kan vänta tills djuret försvagas, precis

Perentie

Foto: SeanMack

som en del ormar gör, och sedan gå fram till bytet och äta det i lugn och ro, när det har blivit försvagat, eller har dött. Några sorter har också ett eget, svagt gift. Människor som blir sjuka eller dör efter ett varanbett, har alltid drabbats av bakterieinfektioner.

Den farligaste av komodovaranens bakterier heter *Pasteurella multocida* på latin. Varanens variant av bakterien är extra farlig, men man kan lätt bota infektionen med medicin (antibiotika).

Bakterien är vanlig också i munnen på andra djur, till exempel hund och katt, men är då inte lika farlig. Man brukar få en så kallad stelkrampsspruta om man har blivit biten till exempel av en hund.

Det är till för att skydda mot bland annat denna bakterie. Varanens eget gift är för svagt för att orsaka skada.

Det finns också vissa tecken på att några varansorter är intelligenta, de kan till exempel samarbeta om att attackera ett krokodil-bo. Då lurar en varan bort krokodilmamman från hennes bo, så att de andra varanerna kan äta krokodilens ägg utan att bli bitna, sedan kan den första varanen också komma fram och äta av äggen. Några varansorter tycks kunna räkna till sex, och varaner i djurparker känner igen sina skötare.

Det är nog intelligensen som är orsaken till att varaner ofta hålls som husdjur, trots att en del sorter blir lite väl stora, och deras mat orsakar bekymmer. De kan också bli ganska aggressiva. Det är oftast stäppvaraner och klippvaraner som blir husdjur, eftersom de är ganska små, och lätt blir tama.

KULTUR & NÖJE

Lissi Dancefloor Disaster

Text: Jonas Bennemark
Foto: Christer Arvidsson

Namn: Lissi Dancefloor Disaster
Johan Tilli (synth) och Josefin Lindh (sång)
Spelar: Elektropop
Första single: Oh My God
Har släppt två stycken EP: "Lissi Dancefloor Disaster" och "Counterpoint" på deras hemsida.
Har också spelat på Hultsfredsfestivalen, Rock Out Orange, Agaton.
Spelar på Café Genomfarten den 5:e september
Hemsida: <http://www.lissidancefloordisaster.com/>

Hur bandet bildades

Jag tror att det var att vi släppte vår första skiva 21 januari 2008 i år. Men vi förstod väl inte då att vi bildade bandet. Det var mer jag som gjorde musik och Josefin som sjöng. Men sen så fick vi mer och mer uppmärksamhet och fler och fler spelningar. Då bestämde vi att bli ett band i stället. Det har funnits i ett halvår.

Bandnamnet Lissi Dancefloor Disaster

Johan har en katt som heter Lissi, så han ville ha det namnet. Det var rätt länge vi klurade på ett bandnamn faktiskt, det är ju inte så roligt att byta bandnamn. Det måste vara något som är långt och roligt och som man kan tolka på olika sätt. Då kom vi på Lissi Dancefloor Disaster: det kan både ses som ett långt superhjältenamn Lissi Dancefloor Disaster. Och så kan det ses som att risken är att vi kommer göra så att det blir katastrof på dansgolvet, för att det är så bra. Eller att det handlar om miljön, miljöpolitiska texter som handlar om katastrofer. Så det finns flera olika sätt att tolka det på. Det är det som är charmen med det också, att man inte riktigt vet hur man ska tolka det.

Skivkontrakt och hur dom beskriver låttexterna

Vi har inget skivkontrakt utan jag startade ett eget skivbolag som hette Saftkalas Recordings. Vi tyckte det var roligare att ge ut oss själv, för då kan man ha mer kontroll. Istället för att ha ett skivbolag som bestämmer vad man

ska göra och som tar största vinsten. Det känns roligare att ha makt över sej själv och att kunna kontrollera vilken typ av musik man vill göra.

Texterna handlar om livet, våra liv, och hur det är att leva i dagens samhälle, om miljöproblem. Det handlar också om att världen håller på att gå under. Med tanke på världens situation. Att vi inte bara fortsätter att leva våra vardagliga liv, att vi inte bryr oss om att koldioxidhalten i luften, växthuseffekten och liknande saker, som kan få katastrofala konsekvenser om några år. Känslan att folk inte bryr sej, vad ska man ta sej till liksom.

Hur bandet träffades, var de spelar in skivorna och deras största spelning

Vi började för två år sen. Vi började en kvällskurs på universitetet båda två och pratade lite. Ett halvt år senare så började vi en ny kvällskurs som vi hoppade av, men vi kom båda två på att vi tyckte om musik. Johan frågade mej om jag ville komma hem och spela musik. På den vägen var det och då spelade vi mer och mer.

Det är också hemma hos Johan vi har spelat in musiken. Sovplats och studio i ett. Man står nästan i garderoben och sjunger, men det känns bra. Det är mitt största intresse att göra musik, det är samma sak för Josse. Vi fick chansen att spela på Hultsfredsfestivalen i juni i år på deras rookiescen, det är det största vi har gjort. Det var jätteroligt

Andra jobb än musiken och har ni körkort

Josse: Jag pluggar på Universitetet på samhällsprogrammet

Johan: Jag jobbar på Universitetet med undervisning inom miljöfrågor och hållbar utveckling

Josse: Jag har körkort

Johan: Jag har Internet körkort

Debutalbum

Vi har planer på att göra det någon gång under 2009. Just nu är det mycket låtskrivande också, men vi lägger ingen press på oss själva. Vi tar det som det kommer och vi har många låtar att välja på.

Var det svårt att göra en musikvideo och varför valde ni att släppa skivan gratis på nätet?

Nej det var inte så svårt, jag köpte en videokamera, jag hade en ganska klar

idé inne i huvudet hur jag ville göra det, så jag samlade ihop en massa kompisar. Jag sa hela tiden vad dom skulle göra. Så fick man leka Hitler i några timmar och bestämma allting och sen så satt jag några nätter och klippte ihop det.

Det viktigaste är att så många som möjligt får tag på musiken. Vi tycker om livespelningar och internet är ett väldigt bra sätt att sprida musiken och få fler spelningar, så att det är nog den största anledningen. Jag tycker också att det är en snäll grej att ha sin musik gratis, så folk inte behöver betala pengar. och alla har lika stor möjlighet att ladda ner musiken. Vi kommer även att lägga upp albumet där.

Kommer ni släppa albumet i skivaffärerna och har ni fått många fans sen MySpace?

Vi tänker både lägga den på nätet och släppa den i skivaffärerna.

Det är flera tusen människor som laddat ner vår musik på Internet. Det är nästan varje dag folk skriver till oss och säger att den är jättebra. Vi ser på statistiken hur många som lyssnar på oss och vi får spelningsförfrågningar hela tiden. Sist fick vi en spelning i oktober i Stockholm.

Vi får uppmärksamhet hela tiden.

Folk som vill intervju oss. Jag tror att MySpace är en viktig del i det. Men också att vi gör bra musik. Annars skulle det inte funka. Att vi har en bemsida och att vi gör bra spelningar, för då ser folk oss och då märker dom att det är bra.

Är ni kända utomlands och hur beskriver ni eran musik?

Nej det är vi inte. Vi har många lyssnare utomlands över hela världen, men vi kan inte säga att vi är kända.

I Uppsala är vi halvkända kanske. Utomlands skulle jag inte påstå det, även om vi har många lyssnare som bor utomlands, men det skulle vara kul att åka ut och spela någonstans. Vi kanske kommer spela utomlands inom kort men det är ingenting säkert.

Vår musik är dansant elektronika med ångest-texter eller TV-spelsinspererad elektropop.

Har du slutat spela i Miss the Point

Nej jag spelar inte i Miss the Point längre. Vi la ner för två år sen. Då slutade vi helt, men däremot så spelar jag solo.

Blir det någon spelning på Way Out West eller Paece & Love nästa sommar?

Det skulle vi gärna spela på om musik-Guden är med oss. Jag hoppas det, vi får se om det går så snabbt med att släppa skiva och sånt. Vi släpper en singel i vår. Om det går bra med den så är det inte helt omöjligt, men samtidigt vill alla spela där, men det vore en dröm. Så vi hoppas på det.

KULTUR & NÖJE

LARS GULLIN KONSERT

Text: Johan Olsson Jonsson

Den 4 maj 2008 var det Jazzkonsert på ett ställe som hette Sanda på Gotland. Det var en minneskonsert för Lars Gullin. Han skulle ha fyllt 80 år om han hade levt. Han är världskänd jazzmusiker och har komponerat många jazzlåtar.

Foto: Stig Hammarstedt

Föreställningen hette Ljus. Gullin. och var ett samarbete mellan Länsteatern Gotland, Gotlandsmusiken och Riksteatern. Den handlade både om hans liv och hans musik. Lars Gullins 48-åriga liv skildras

med hans egen musik avbruten av korta monologer och dialoger.

Under föreställningen fick man veta att Lars Gullin:

- Flyttade till Visby som sjuåring, grundade "Lill-Lasses Svängäng" tio år gammal.
- Köpte alla Louis Armstrongs skivor (Satchmo var Gullins första stora kärlek).
- Började studera piano vid Musikaliska akademien i Stockholm 1947.
- Började jazzkarriären som pianist i Charles Redlands orkester 1947.
- Uppförde sin egen pianokonsert med symfoniorkestern på Gotland 1949, provade barytonsaxofonen i Seymour Östervalls orkester samma år.
- Satt och spelade på flaket till lastbilen som hämtade nybakade studenten Georg Riedel.
- Spelade 45 minuter solon, 25-30 chorus i snabbt tempo, ibland 16 takter utan att hämta andan, sprang som ett lokomotiv, hade en enorm fysik.
- Komponerade långt över hundra melodier i den egna stil belackarna kallade "föbodjazz", medverkade vid många, många inspelningar.

- Spelade med Duke Ellington, Roy Eldridge, Lionel Hampton, Dizzy Gillespie, Quincy Jones, Gerry Mulligan, Stan Getz och Charlie Parker.

- Tog emot första Gyllene skivan 1954 för årets bästa jazzinspelning Dannys dreams.

- Spelade för utsålda hus i London, turnerade i Europa, spelade med Chet Bakers kvartett i Paris, men besökte aldrig USA.

- Fastnade i ett drogmissbruk, men tog sig ur det och levde sitt sista decennium som laglig metadonist.

- Sex barn: söner Inge, Danny och Peter, döttrarna Gabriella, Sana och Poulina.

- Undvek Gotland, kände sig inte välkommen, närmast förföljd.

- Tappade tänderna, fick svårt att spela sax, övergick för en tid till piano, men plockade upp saxen igen och spelade mästerligt utan tänder.

- Dog hemkommen från turnén den 17 maj 1976 i ett slaganfall. Jordfästes i Vissefjärda kyrka. Lars Gullins aska är strödd i Minneslunden på Skogskyrkogården i Stockholm.

Foto: Lars Westin

Lite fakta om Lars Gullin:

Född 4 maj 1928 i Sanda, Gotland, död 17 maj 1976 i Vissefjärda, Kalmar län.

Svensk jazzmusiker (far till Peter Gullin).

Lars Gullin började sin musikaliska bana med att ägna sig åt klarinett och saxofon. Han spelade bland annat i den militära musikkåren på Gotland redan vid 13 års ålder. Han är mest känd som barytonsaxofonist.

När konserten var slut fick man ställa sig upp när man applåderade, och det var någon som delade ut blommor till musikerna och tackade dom för att dom hade spelat bra. Man fick mycket applåder. Konserten var rolig och sorglig.

Ett norrländskt äventyr

Text och foto:
Magnus Hedman

Sommaren 2008 gav sig familjen Hedman ut på en annorlunda semestertripp. Vi brukar vanligtvis resa till Italien, en eller två veckor. I år kom vi inte med. Det var fullbokat, ois alltså, men vi hängde inte läpp särdeles länge, utan vi bestämde oss för att åka längs norrlandskusten.

Jag har rest till Norrland förr och sett dess magiska natur och det är speciellt att komma till dit. Men jag har aldrig åkt längs Norrlandskusten, vilket i sig var ett mindre äventyr. Vi upptäckte nya platser varje dag, nya människor och så klart fick vi mycket schysst krubb vart vi än kom.

En av de dagarna längs Norrlandskusten besökte vi Hemsö försvarsanläggning mot öster, ”man betraktade ryssarna som våra fiender då”. Man fick gå ned i under jord och kolla hur dom sov, var dom åt. Och så fick man gå in i ett rum som jag skulle kalla strategirummet, eftersom det var kartor på väggarna, på borden och överallt. Sedan såg vi på ett bord intill åldriga datorer och lika åldriga telefoner. Jag kan tänka mig att man var där inne när man skulle planera vart man skulle slå in stöten på fienden, ryssen.

På väggen i officersmässen stod namn på dom som hade tjänstgjort där. Ett namn fick mig att haka till av förvåning, för där stod kronprins Carl Gustaf, den nuvarande kungen.

Jag höll på att glömma alldeles bort att vi fick gå in i sjukstugan. Det var ett rum där man fick se en värnpliktig (docka) som låg på båren med bandage runt skallen och en läkare och sjuksyster stod bredvid.

Vi såg också en luftvärnskanon och de stora pjäser och ammunitionen som hörde till denna. Jag kommer dessvärre inte i håg hur långt kanonen kunde avfyras, men det var långt.

Stort tack till våra sponsorer

FB Företagarnas
Revisionsbyrå
Revision i Uppsala AB
www.fbrevision.com

XO graf
TRYCKERI AB

CAFE BAR®

**GRAFISKA
FENOMEN
TRYCK**

Vill du vara med och sponsra oss?
Kontakta Snabel-@!